

РЕШЕНИЕ
№ 42

Гр. София, 02 септември 2022 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНТОАНЕТА ДАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИРА МЕДАРОВА
НЕВЕНА ГРОЗЕВА

при участието на секретаря Н. ПЕЛОВА и след становище на прокурора от ВКП, АТ. ГЕБРЕВ, като разгледа докладваното от съдия Медарова наказателно дело № 9/2022 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е по реда на глава XXIII от НПК.

Образувано е по протест на прокурор в Апелативна прокуратура – Варна срещу въззивно решение № 260077/18.08.2021 г. на Апелативен съд – Варна, постановено по в.н.о.х.д. № 234/2020 г., в оправдателната му част. В протеста се релевират касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК и се иска отмяна на решението в протестираната част и решаване на делото по същество с осъждане на оправданите подсъдими, увеличаване на наказанията лишаване от свобода на подсъдимите, които са признати за виновни и кумулативно налагане на допълнителни наказания лишаване от права на всички подсъдими. Исканията от касационния протест се мотивират по съображения за неправилно формирани от въззивния съд изводи, свързани с оценката на доказателствените материали, които са довели и до неправилна правна оценка на поведението на подсъдимите по нарушаване на служебните им задължения и наличието на причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат. Сочи се, че въззивният съд е установявал факти, които нямат отношение към съставомерността на деянието,/относно действията на подсъдимите по разрушаване на хотел „име“/ които е съпоставял с правно значимите за обвинението факти и това е довело до изграждане на неверни изводи по правото. Касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК е аргументирано с доводи за неправилно отхвърлена причинна връзка между допуснатите от подсъдимите нарушения при осъществяването на инкриминираните им дейности и смъртта на пострадалите лица, като се твърди, че съдът не е отчел взаимната им обвързаност и обстоятелството, че нарушенията, допуснати от едни от подсъдимите са довели до последващи нарушения от останалите подсъдими лица. По отношение на обвинението за подсъдимите Д. и П. / което е за консултантска дейност /се сочи, че съдът е игнорирал фактите по делото за липса на съгласуваност между отделните части на инвестиционния проект, както и на изготвено решение за премахване на конструктивни елементи при демонтаж и при каква технологическа последователност да се извърши, като е приел, че съставомерният резултат е настъпил след изготвянето на проекта, поради което няма връзка с тяхната дейност, независимо от допуснатите от двамата подсъдими

нарушения по чл.168, ал.1, т.4 от Закона за устройство на територията /ЗУТ/. Този извод се намира в противоречие със съдебната практика за престъпленията по чл.123 от НК, съгласно която причинна връзка с вредоносния резултат е допустима не само от преки действия на лицата, а и от опосредствани такива, които имат връзка с тях. По обвинението за подсъдимите М. и Т. се твърди неправилен извод за липса на неправомерно бездействие, довело до смъртта на работниците, като се сочи, че издаденото от тях т.н. „предупредително писмо“ не е от естество да ги освободи от отговорност, поради несъздаването на предварителна организация за недопускане на нерегламентирани действия при разрушаването на хотел „име“.

По обвинението за подсъдимите Н. и Г. се оспорва оправдаването им за част от нарушенията на специалното законодателство, поради неправилен извод за липса на причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат. В заключение се иска отмяна на оправдателната част на въззивното решение/в частта, с която е потвърдена оправдателната част на присъдата/ и осъждане на оправданите подсъдими по предявените им обвинения с налагане на съответни наказания, /основни и допълнителни/ а за подсъдимите Г. и Н., с осъждане за нарушенията, за които са оправдани и налагане на допълнителни наказания по чл.37, ал.1, т.6 и 7 от НК.

Срещу въззивното решение на АС – Варна е постъпила касационна жалба от подсъдимия П. Н., чрез упълномощения защитник, адв. И. Т., в която се релевират касационните основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК и се иска отмяна на решението в частта, с която подсъдимият е признат за виновен и пълното му оправдаване по обвинението, по което е предаден на съд, както и в частта относно присъденото спрямо него обезщетение за вреди. Алтернативно се правят искания за връщане на делото за ново разглеждане от друг въззивен състав на същия съд или за намаляване на наложеното наказание, по отношение на което също да се приложи разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК. В жалбата се излагат аргументи срещу извода на въззивния съд за допуснатите от подсъдимия нарушения по безопасността на условията на труд на процесния обект; че съдът неправилно е игнорирал обстоятелството за назначаването на свидетеля К. за негов заместник и относно извършените от същия свидетел действия по извеждане на работниците от обекта. В тази връзка се твърди, че не е даден отговор на възраженията на защитата за съставомерността на деянието, извършено от подсъдимия Н. / за допуснатото от него нарушение по чл.15, ал.1 от Наредба № РД-07-2/2009 г./ и освобождаването от отговорност на свидетеля К.. Отделно се навежда довод за липса на мотиви в наказателната част на решението, чрез игнориране на възраженията на защитата, които са останали без отговор от апелативния съд и в гражданската му част, поради неотчитане в пълнота на степента на съпричиняване от пострадалите лица.

Срещу въззивното решение е постъпила лична касационна жалба от подсъдимия Г., в която са наведени касационните основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК. В жалбата се сочи, че фактическата обстановка по делото за извършените от подсъдимия действия по мотивиране на пострадалите работници да извършат разрушаването на хотел „име“ чрез ръчно рязане, е възприета при неправилна доказателствена оценка на наличните доказателства. Соци се, че отговорностите му като подизпълнител на обекта са установени в неточен обем, предвид липсата на ръководни функции при процесния строеж, както и поради това, че не е притежавал качеството на „фактически изпълнител“. По изложените съображения се иска отмяна на решението и оправдаване на подсъдимия. Алтернативно – при потвърждаване на решението на апелативния съд се иска отмяна на ефективното изтърпяване на наказанието и прилагане на института на условното осъждане, поради напреднала възраст и влошено здравословно състояние.

Въззивното решение на АС-Варна е обжалвано с касационна жалба от частните обвинители и граждански ищци Б. Д., Т. Т., А. С. и Р. С., чрез упълномощения повереник адв. С., в която са релевирани касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК. С жалбата се прави искане за отмяна на решението и осъждане на оправданите подсъдими по предявените им обвинения, отмяна на оправдателната му част спрямо осъдените подсъдими и уважаване на предявените граждански искове в пълен размер. В жалбата се оспорва извода на съда за липсата на обективна съставомерност на деянието за подсъдимите Д. и П., по съображения, че извършваната от тях дейност не представлява източник на повишена опасност. Оспорва се и извода, че тяхното бездействие като консултанти по проекта не е довело до настъпването на вредоносния резултат. По обвинението за подсъдимия Т. се излагат съображения относно назначаването му за координатор по безопасни и здравословни условия на труд от името на „фирма“ и задълженията му в тази връзка спрямо процесния обект, неизпълнението на които е в причинна връзка със смъртта на работниците, което въззивният съд не е взел предвид и неправилно го е оправдал по предявеното му обвинение. Аналогични съображения се излагат и по отношение на подсъдимия М., за бездействие по повод задълженията му като технически ръководител на обекта, назначен по надлежния ред от неговия работодател „фирма“, който неправилно е бил оправдан, на основание издаденото предупредително писмо, което не представлява заповед за спиране на строежа и не го освобождава от отговорност заедно с подсъдимия Т..

В жалбата се излагат и доводи по отношение неправилното оправдаване на подсъдимия Р..

Въззивното решение е обжалвано със самостоятелна касационна жалба от частните обвинители и граждански ищци А. С. и Р. С., чрез упълномощения им повереник адв. Н. И., на основание чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК с искане да се отмени в оправдателната му част и да се върне за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд. Алтернативно се прави искане, след отмяна на решението да се реши делото по същество и оправданите подсъдими да се признаят за виновни, като им се наложат съответни наказания, както и да се уважат предявените срещу тях граждански искове в пълен размер. В жалбата на частните обвинители и граждански ищци С. се съдържат подробни аргументи в подкрепа на направените искания и наведените касационни основания. Основен довод е неправилното ограничаване на причината за срутването на хотела до действията на подсъдимите, които са признати за виновни на процесната дата, като се сочи, че става въпрос за продължителен процес на бездействие от страна и на оправданите подсъдими и неизпълнение на задълженията на подсъдимите Н. и Г. по обезопасяване на строежа преди този период. Аналогични доводи се излагат и по отношение бездействието на подсъдимите Д. и П., консултанти по проекта, свързани със строителен надзор и одобряване на непълен проект, които по този начин са допринесли за настъпването на вредоносния резултат.

Срещу протеста на прокурора и жалбите на частните обвинители в срока и по реда на чл.351, ал.4 от НПК е постъпило писмено възражение от упълномощените защитници на подсъдимите Т. и М., адв. Г. и адв. Р., с което се моли да се остави в сила въззивното решение, поради неоснователност на протеста и жалбите, в което са изложени подробни съображения за тяхната неоснователност.

Прокурорът от ВКП в съдебно заседание пред ВКС поддържа касационния протест по изложените подробни съображения, като акцентира върху обвинението по делото, което е за независимо съпричинителство от страна на всички подсъдими лица. Сочи, че с издаденото второ разрешение за ремонт и реконструкция на хотел „име“ е направен опит за заобикаляне на закона, чрез издаване на разрешение за

строителни дейности, които не включват разрушаване на хотела, каквото в действителност е планирано да се извърши. Счита, че от страна на надзорните фирми е допуснато нарушение по повод изпълнението на задълженията им да следят за правилното изпълнение на строежа, след което всички останали нарушения, съвместно с допуснатите от тях, са довели до съставомерния резултат. По изложените съображения моли за отмяна на въззивното решение и за връщане на делото за ново разглеждане от друг въззивен състав на апелативния съд.

Частните обвинители и граждански ищци Б. Д. и Т. Д. пред ВКС заявяват, че поддържат касационната жалба по изложените съображения. Молят за справедливост и за налагане на наказания на подсъдимите лица.

Упълномощеният защитник на подсъдимия Н., адв. Т. пред ВКС заявява, че поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения и с направените алтернативни искания. Като основен аргумент в подкрепа на релевираните оплаквания сочи несъответствието на формата на вина за подзащитния му, приета от контролираните съдилища и липсата на съответни мотиви в решението на апелативния съд, както и относно размера на присъденото обезщетение за вреди. Твърди, че липсва отговор на възраженията на защитата за наличието на причинна връзка между действията на подсъдимия Н. и настъпването на вредоносния резултат, която не е обсъдена в решението на ВАС. Протестът на прокурора и жалбите на частните обвинители намира за неоснователни и счита, че следва да се оставят без уважение.

Подсъдимият Н. в последната си дума пред ВКС моли да бъде оправдан.

Упълномощеният защитник на подсъдимия Г., адв. В. поддържа касационната жалба на доверителя си по наведените касационни основания. Сочи, че основното оплакване е по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, поради избирателно и превратно тълкуване и заобикаляне на преки и косвени доказателства, преимуществено в частта относно поведението на подсъдимия Г. по мотивиране на пострадалите работници да влязат в хотел „име“ и да предприемат действия по ръчното му разрушаване. Намира, че съдът е извършил неправилна оценка на доказателствата, на които са основани фактическите му изводи за самоличността на лицето, което е предлагало допълнително заплащане на работниците за извършване на тази дейност, като не е отчетел липсата на мотив от страна на подсъдимия, който предварително е получил възнаграждението си по договора. Цитира части от въззивното решение относно крайната цел на строителните дейности, която е била пълно разрушаване на съществуващите хотели и строеж на нови, като счита, че в основата стои инвеститорът на обекта, който не е привлечен по делото като участник в процеса, а подзащитният му не е бил информиран, че следва да извършва разрушаване на хотела. Поддържа искането за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане на ВАС. Алтернативно, намира наложеното наказание за явно несправедливо, тъй като подсъдимият Г. понася цялата отговорност на всички виновни лица, като наложеното наказание не съответства на приноса му в резултата от престъплението, поради което и с оглед влошеното му здравословно състояние и възраст моли да бъде отменено ефективното му изтърпяване.

Протестът на прокурора намира за основателен в частта относно допуснатите съществени процесуални нарушения и връщането на делото за ново разглеждане.

Подсъдимият Г., в последната си дума пред ВКС моли за справедливост и да не му се налага ефективно наказание лишаване от свобода.

Упълномощеният защитник на подсъдимия П., адв. Ж. намира протеста на прокурора за неоснователен, поради липса на допуснати от страна на подзащитния му нарушения по ЗУТ, които са инкриминирани от обвинението. Счита, че въззивният съд е приел правилно установена фактическа обстановка, чрез прецизен

и верен анализ на доказателствата по делото, /като се е съобразил с първото отменително решение на ВКС/ на базата на която е оправдал подсъдимия, поради липса на причинна връзка между упражняваната от него дейност и смъртта на работниците.

Подсъдимият П. в лична защита заявява, че няма забрана за процесния строеж от страна на МРРБ, както и от негова страна не е допуснато нарушение във връзка с осъществяването му. В последната си дума пред ВКС моли да се потвърди решението на ВАС.

Упълномощеният защитник на подсъдимата Д., адв.Г. пред ВКС моли да се остави в сила решението на ВАС, което е постановено при спазване указанията на първия касационен състав. Сочи, че ключов момент по делото е установяването на причинна връзка между действията на конкретни лица и настъпилия вредоносен резултат, каквато за подзащитната му не е била установена.

Подсъдимата Д. в последната си дума пред ВКС моли да се потвърди решението на АС – Варна.

Упълномощеният защитник на подсъдимия Т., адв. Р. моли да се остави в сила решението на апелативния съд, поради липса на посочените в протеста пороци при постановяването му. Намира протеста и жалбите на частните обвинители за неоснователни и моли да се оставят без уважение. Счита, че въззивният съд е оценил правилно доказателствената съвкупност по делото, като е приел, че единствената причина за разрушаването на хотела са действията по ръчно подсичане и рязане на колоните на партерния етаж, в съответствие, с което е ангажирал отговорността на виновните лица, между които не е неговият подзащитен, който е извършил правилни и активни действия по предотвратяване на последвалата авария. Счита, че неправилно представителят на ВКП се позовава на обвинителни факти, които не са включени в обвинението и на неизпълнение на професионални задължения, които не са инкриминирани на подзащитния му и на подсъдимия М., което определя като форма на обективна отговорност.

Упълномощеният защитник на подсъдимия Т., адв. Г. пред ВКС моли да се остави в сила въззивното решение и да се отхвърлят протеста и жалбите на частните обвинители като неоснователни. Позовава се на първото решение на ВКС по делото и счита, че прокуратурата не се е съобразила с него при изготвянето на протеста. Намира оценката от протеста на издаденото писмо от подзащитния му за неправилна и се позовава на позицията на подсъдимия, че не носи отговорност по смисъла на Наредба № 2 като координатор по ЗУТ, тъй като тя се отнася само до координатора, назначен от възложителя, а не от всеки друг работодател. Отделно сочи, че позоваването в протеста на заявеното от оправдания подсъдим Р. не е коректно поднесено и че думите му не са били възприети от подсъдимите Т. и М..

Подсъдимият Т. в последната си дума пред ВКС заявява, че е невинен и моли да се потвърди въззивното решение.

Упълномощеният защитник на подсъдимия М., адв. В. намира протеста и жалбите на частните обвинители за неоснователни и моли да се оставят без уважение и да се потвърди въззивното решение. Сочи, че подсъдимият Т. и неговият подзащитен са единствените лица реално предприели действия по предотвратяване на неблагоприятната ситуация, чрез издаване на заповед, съобразена с правомощията на Т., което е било максималното, което е могъл да направи.

Упълномощеният защитник на подсъдимия М., адв. К. пред ВКС заявява, че прокуратурата е органът, който повдига обвинения и определя кръга от обвиняеми лица. Счита, че протестът е неоснователен и следва да се остави без уважение. Позовава се на фактите по делото, че подзащитният му е бил технически

ръководител на хотел „име“, а загиналите работници са работели на хотел „име“, който е имал друг технически ръководител и въпреки това той им е наредил да напуснат строежа и след това е издал и писмена забрана, поради повторното им влизане в хотела.

Подсъдимият М. в последната си дума пред ВКС моли да се потвърди решението на апелативния съд.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди наведените в протеста на прокурора, в касационните жалби на подсъдимите Н. и Г. и в жалбите на частните обвинители и граждански ищци основания и като съобрази доводите на страните от съдебно заседание, в рамките на законовите си правомощия по чл.347, ал.1 от НПК, намира за установено следното:

Настоящото касационно производство е второ по ред, след като с Решение № 49/27.07.2020 г. на ВКС, 2-ро НО, постановено по н.д. № 117/20 г. е отменена нова въззивна присъда на Апелативен съд – Варна, № 6/27.09.2019 г., постановена по в.н.о.х.д. № 109/2019 г. в частта, с която подсъдимите В. П., В. Д., В. Т. и М. М. са признати за виновни в извършване на престъпление по чл.123, ал.3, вр. ал.1 от НК и в частта, с която е изменена присъда № 71/04.10.2018 г. по н.о.х.д. № 820/17 г. на Окръжен съд – Варна по отношение на подсъдимите П. Н. и Г. Г.. С първото касационно решение въззивната присъда на ВАС е отменена и в гражданско-осъдителната част. С отменителното решение на ВКС присъдата на апелативния съд е оставена в сила по отношение оправдаването на подсъдимия Й. Р. и делото е върнато за ново разглеждане в отменената част от друг състав на апелативния съд.

С първоинстанционната присъда на Окръжен съд – Варна, № 71/04.10.2018 г., постановена по н.о.х.д. № 820/17 г. подсъдимите В. П., В. Д., В. Т. и М. М. са признати за невиновни и оправдани по предявените им обвинения по чл.123, ал.3, пр.2, вр. ал.1 от НК за това, че поради немарливо изпълнение на правно регламентирани дейности, представляващи източник на повишена опасност в периода от 27.02.2015 г. до 08.04.2015 г. в [населено място], в съответните описани в присъдата длъжностни качества за всеки един тях, и в нарушение на инкриминираните им норми на специалното законодателство, / ЗУТ, Наредба №4/2001 г. и Наредба № 2/22.03.2004 г. / подробно описани в присъдата/ при условията на независимо съпричиняване един с друг и с подсъдимите Н. и Г. са причинили смъртта на повече от едно лице, на Б. С., М. М., Т. Т. и Й. С., поради което и на осн. чл.304 от НПК са оправдани по същите.

Със същата присъда подсъдимите П. Н. и Г. Г. са признати за виновни по предявените им обвинения по чл.123, ал.3, пр.2, вр. ал.1 от НК за това, че поради немарливо изпълнение на правно регламентирани дейности, представляващи източник на повишена опасност на 08.04.2015 г. в [населено място], в КК "име" на обект хотел „име“, в съответните описани в присъдата длъжностни качества за всеки един тях и в нарушение на инкриминираните им норми на специалното законодателство, / КТ, ЗУТ, ЗБЗУТ, Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г., Наредба № 5/1999 г. и Наредба №2/22.03.2004 г., подробно описани в присъдата/ при условията на независимо съпричиняване един с друг са причинили смъртта на повече от едно лице, на Б. С., М. М., Т. Т. и Й. С., поради което и на осн. чл.123, ал.3, пр.2, вр. ал.1 от НК са осъдени на лишаване от свобода за срок от по три години за всеки един от тях, което подсъдимият Г. да изтърпи при първоначален общ режим, на осн. чл.57, ал.1, т.3 от ЗИНЗС, а за подсъдимият Н., изтърпяването е отложено при условията на чл.66, ал.1 от НК с изпитателен срок от пет години, като са оправдани за част от периода на обвинението и по отношение на част от инкриминираните нарушения, както и за това, че са действали при независимо съпричиняване с подсъдимите В. П., В. Д., В. Т. и М. М.. Със същата присъда

подсъдимите Г. и Н. са осъдени да заплатят обезщетение за неимуществени вреди от процесното деяние в полза на гражданските ищци и частни обвинители в размер на по 100 000 лв. за всеки един от тях, като гражданските искове са отхвърлени срещу тях в останалата част до пълните предявени размери и изцяло срещу оправданите подсъдими. В тежест на подсъдимите Н. и Г. са възложени съответните разноси по делото и съответните държавни такси и съдът се е разпоредил с веществените доказателства по делото.

С присъдата на окръжния съд подсъдимият Й. П. Р. е признат за невиновен и оправдан по предявеното му обвинение по чл.123, ал.3, вр. ал.1 от НК.

С нова въззивна присъда № 6/27.09.2019 г. на АС – Варна по в.н.о.х.д. № 109/2019 г. присъдата на окръжния съд е била отменена частично в оправдателната ѝ част по отношение на подсъдимите В. П., В. Д., В. Т., М. М. и същите са били признати за виновни в извършване на престъплението по чл.123, ал.3 от НК, като са им били наложени съответни наказания, както и са били осъдени да заплатят в полза на гражданските ищци и частни обвинители обезщетения за неимуществени вреди от деянието. В останалата част присъдата на окръжния съд е била потвърдена.

С Решение № 49/27.07.2020 г. на ВКС, 2-ро НО, постановено по н.д. № 117/20 г. новата въззивна присъда № 6/27.09.2019 г., постановена по в.н.о.х.д. № 109/2019 г. на Апелативен съд – Варна е била отменена в частта, с която подсъдимите В. П., В. Д., В. Т. и М. М. са признати за виновни по чл.123, ал.3, вр. ал.1 от НК и в частта, с която е изменена присъда № 71/04.10.2018 г. по н.о.х.д. № 820/17 г. на Окръжен съд – Варна по отношение на подсъдимите П. Н. и Г. Г., като въззивната присъда е отменена и в гражданско-осъдителната част и делото е върнато в отменената част за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд. Въззивната присъда е оставена в сила относно оправдаването на подсъдимия Р..

При новото разглеждане на делото от АС – Варна е постановено въззивно решение № 260077/18.08.2021 г. на Апелативен съд – Варна, по в.н.о.х.д. № 234/2020 г., с което присъдата на окръжния съд е била потвърдена изцяло.

Настоящото касационно производство се движи по протеста на прокурора, жалбите на частните обвинители и граждански ищци, и на подсъдимите Н. и Г. срещу второто въззивно решение на АС-Варна, с което е потвърдена присъдата на първата инстанция за подсъдимите В. П., В. Д., В. Т., М. М., П. Н. и Г. Г.. По отношение на подсъдимия Р., първата въззивна присъда, с която е потвърдена оправдателната присъда на окръжния съд спрямо този подсъдим е оставена в сила с първото решение на ВКС, поради което е извън настоящата касационна проверка.

Касационните жалби на защитниците на подсъдимите Н. и Г., жалбите на частните обвинители и граждански ищци, както и протеста на прокурора са подадени в законовия срок по чл.350, ал.2 от НПК и от активно легитимирани страни, поради което подлежат на разглеждане, като разгледани по същество се явяват, съответно жалбите на подсъдимите Н. и Г. - неоснователни, а протеста на прокурора и жалбите на частните обвинители и граждански ищци С. – частично основателни спрямо потвърждаването на присъдата на първия съд относно оправдаването на подсъдимите Д. и П., респективно отхвърлянето на гражданските претенции спрямо тях, и относно увеличаването на уважените граждански искове.

По оплакването за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила:

Във всички инициращи касационното производство процесуални документи е релевирано касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, което се поддържа по различни съображения. Това оплакване е с приоритетно разглеждане, поради законовите последици от неговата основателност, които се изразяват в отмяна на атакуваното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг съдебен

състав. В протеста на прокурора и в жалбите на двамата подсъдими, както и в жалбата на частните обвинители и граждански ищци С. оплакването за допуснати съществени процесуални нарушения се аргументира с неправилна оценка на доказателствата за вида, обема от дейности и времевата продължителност на извършените действия, предмет на инкриминираните нормативни задължения на подсъдимите, свързани с безопасността на извършваните на процесния обект дейности, наличието на причинна връзка между тяхното нарушаване и/или неизпълнение и настъпилата смърт на работещите на същия обект, както и по отношение на периода, през който неизпълнението на тези задължения е пряко свързано с настъпилия вредоносен резултат. В жалбите на подсъдимите Г. и Н. оплакването се поддържа с допълнителни доводи за неправилна оценка на доказателствата, свързани с тяхното поведение на процесната дата, 08.04.2015 г., като за подсъдимия Н. се твърди, че е налице неотчитане на действията на свидетеля К., негов подчинен и заместник, по извеждане на работниците от хотел „име“, а за подсъдимия Г. се поддържа тезата за недоказаност на поведението му по мотивиране на пострадалите работниците /включително и финансово/ да извършват действия по ръчно разрушаване на сградата, което не се подкрепя от наличните доказателства.

Жалбата на частните обвинители и граждански ищци Б. Д., Т. Т., А. С. и Р. С., чрез повереника им адв. С. е напълно идентична с депозираната по делото от същите страни въззивна жалба пред апелативния съд и не е съобразена с пределите на касационната проверка и правомощията на касационната инстанция в настоящото производство, включително и досежно искането за осъждане на оправданите подсъдими. В същата жалба по наведеното касационно основание по чл.348,ал.1, т.2 от НПК изложените съображения касаят мотивите към присъдата на окръжния съд, а не са отнесени до фактическите изводи на ВАС, поради което не могат да получат отговор от ВКС, доколкото само формално са адресирани към тази инстанция, но по същество се коментират правомощията на въззивен съд, с каквито в настоящото производство /втора по ред касация/ ВКС не разполага.

С оглед горното, отговор ще бъде даден на доводите, изложени в подкрепа на оплакването от протеста и от жалбите на подсъдимите, както и на жалбата на частните обвинители и граждански ищци С., чрез повереника им адв. И..

Основните аргументи в подкрепа на допуснатите от въззивния съд съществени процесуални нарушения се състоят в доказателствено необезпечени изводи / чрез неправилна оценка на част от доказателствата и превратно тълкуване на съдържанието на друга част от доказателствената съвкупност/ по фактите на обвинението, свързани с конкретните действия на подсъдимите, /извършени или дължими/ които са довели до срутването на хотела, докато пострадалите работници са се намирали в разрушаваната сграда.

В първото отменително решение на ВКС е указано, че отговорът на аналогично поддържано оплакване е пряко свързан с установяването на причината за срутването на хотел „име“, което е довело до причиняването на несъвместимите с живота увреждания на работещите вътре в сградата четири лица, от които е настъпила и тяхната смърт. Въззивният съд е изпълнил указанията на първия състав на ВКС и е приел за установено, че срутването на хотел „име“ е резултат от действията по ръчно рязане на носещите колони на сградата, извършвани от пострадалите работници на процесната дата, 08 април 2015 г. Мотивирал е фактическия си извод с експертното становище на вещите лица, изготвили единичната и повторна тройна експертизи, съгласно които пряка и непосредствена причина за срутването на хотел „име“ е механизма на разрушаване на стоманобетонните колони, което е довело до скоростно срутване на процесната

сграда – чрез газотермично прекъсване на неизвестен брой носещи сечения на колонна арматура, като сапанното дърпане е отчетено като допълнителна причина. Съдът е възприел и по-широката формулировка на експертите за причината за срутването на хотела, съгласно която същата е комплексна и се дължи както на неправилно извършени дейности по премахване на конструктивни елементи на съществуващата сграда, така и на липса на изготвена съответна документация за демонтажа на конструкцията и за безопасните и здравословни условия на труд, които е следвало да бъдат спазени при извършването на тази дейност.

Тези фактически изводи на въззивния съд са базирани на комплексната оценка на релевантните доказателства - обективните находки от мястото на престъплението и гласните доказателства, изходящи от очевидците, присъствали на инцидента, както и на специалните знания на вещите лица, които в изготвените заключения са изследвали причината за разрушаването на сградата. Възраженията, които се съдържат в протеста и жалбата на частните обвинители и граждански ищци С. касаят становището на ВАС, с което се ограничават факторите, довели до срутването на хотела до дейностите, извършени на процесната дата, без да се отчита цялостния процес по проектиране, надзор и предходно разрушаване на сградата, който е продължителен и включва разнородни фактически и правни действия от всички подсъдими лица за продължителен времеви период, които също се намират в причинна връзка с разрушителния процес. ВКС намира застъпеното становище за неоснователно и счита, че от една страна не е съобразено с фактите от въззивното решение, и от друга, не почива на обективен и верен анализ на доказателствата от значение за обвинението. На първо място, в контекста на поддържаните от прокурора и жалбоподателите доводи в подкрепа на това оплакване, които касаят необоснованост на въззивното решение, следва да се направи уточнението, че необосноваността не се включва в пределите на касационната проверка и ВКС не проверява фактическата правилност на съдебните актове на контролираните съдилища, а контролира само юридическата правилност на процеса по формиране на вътрешното им убеждение по фактите. В този смисъл касационната проверка е ограничена до доказателствената и оценъчна дейност на въззивния съд, която стои в основата на фактическите му изводи, като е недопустимо да включва проверка на възприетите факти по същество. Предвид горното уточнение, не се установи въззивният съд да е допуснал съществени пропуски в доказателствената си дейност по установяване на фактите за непосредствената причина за срутването на хотел „име“ и свързаните с това действия на подсъдимите в инкриминираните им качества на лица, които осъществяват или координират правно регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност. Становището на въззивната инстанция по този въпрос правилно е аргументирано с експертните изводи на вещите лица от единичната и тройна експертизи, които си кореспондират и едновременно с това взаимно се допълват. Отчетеното в едноличното заключение на вещото лице И., че във фрактогенезата /механизма на разрушаване/ на стоманобетонните колони и скоростното срутване на процесната сграда, основният дефект е газотермичното прекъсване на неизвестен брой носещи сечения на колонна арматура е възприето и от експертите, изготвили повторната тройна строително-техническа експертиза по н.о.х.д. 820/17 г. В отговора на т.9 от това заключение за механизъм на аварията е посочена следната причина: „загуба на устойчивост на строителната конструкция, вследствие на неправилно, непоследователно и нетехнологично премахване на съществуващи конструктивни елементи, без да е изготвена необходимата документация за този вид работи, довело до претоварване на оставащите конструктивни елементи и без спазване на изискванията за безопасни и

здравословни условия на труд.“ В обстоятелствената част на същото заключение е пояснено, че на процесната дата на обекта е извършвано хаотично и неорганизирано прекъсване на вертикални елементи от носещата конструкция на сградата. Както и че при премахване на отделни конструктивни елементи / в т.ч. носещи колони, които са конструктивни елементи, съгласно устните разяснения на вещото лице Т. от с.з./ или на цяла строителна конструкция е следвало да се извърши временно подпиране на цялата конструкция на сградата и премахването на части от нея да се извършва обратно на изграждането, т.е. отгоре надолу, като по този начин рискът от загуба на устойчивост се минимизира. При тези експертни изводи правилно въззивната инстанция е приела, че пряката и непосредствена причина за срутването на сградата на хотел „име“ са действията по газотермично прекъсване на неизвестен брой носещи сечения на колонната арматура, без надлежна проектна документация за тази дейност и без спазване на изискванията за безопасни и здравословни условия на труд, като е отчела, че сапанното дърпане на колони също е допринесло за нейното разрушаване.

Във връзка с този извод контролираният съд е определил и фактическите рамки на задълженията на отделните подсъдими в проектирането, надзора и строителството на обекта, в зависимост от качествата им на отговорни за съответните дейности лица, съобразно наличната доказателствена съвкупност.

Направените изводи за вида на нарушенията, които ВАС е установил за извършени от отделните подсъдими лица и наличието или липсата на причинна връзка между тях и настъпилия вредоносен резултат са предмет на касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК и ще се обсъдят при отговора за неговата основателност.

Възражението от протеста и жалбата на подсъдимия Н., че въззивният съд е извел изводите си за правно значимите по делото факти чрез съпоставка с неотносими към обвинението обстоятелства, свързани с разрушаването на хотел „име“, не може да бъде възприето за основателно. Връзката между извършваните строителни дейности по двете хотелски сгради, включително и за начина на разрушаване на хотел „име“ е посочена от обвинението и се съдържа в обстоятелствената част на обвинителния акт, поради което с установяването на тези факти по делото въззивният съд не е излязъл извън неговата рамка. Направената от ВАС съпоставка между действията на подсъдимите по разрушаването на двата хотела е за пълнота на изложението и не рефлектира върху правилната оценка на отделните доказателства, които са оценени в съответствие с изискванията на процесуалния закон, поради което не е налице допуснато нарушение по чл.13 и 14 от НПК. В това число и по отношение на обема от дейности, които се включват в задълженията на подсъдимия Н., свързани с инкриминираното му качество на координатор по ЗБУТ, съгласно заповед от 05.01.2015 г. на управителя на „фирма“. В жалбата на Н. се възразява срещу възприетата в решението фактология за функциите, които подсъдимият е изпълнявал на процесния обект, както и за обема от дейности в рамките на тези функции, които в негово отсъствие са били възложени на свидетеля К.. Възражението е неоснователно и не почива на верен прочит на относимите доказателства. Въззивният съд е формирал фактическите си изводи относно инкриминираните задължения на подсъдимия Н. на базата на вярна оценка на наличните доказателства, съобразно действителното им съдържание. В тази връзка правилно е отчетено, че функциите на „лице по безопасност и здраве при работа на процесния обект, хотел „име“, в това число „провеждане на различните видове инструктаж“ и „организиране и координация на дейността по осигуряване на

здравословни и безопасни условия на труд“ са възложени на подсъдимия Н. с изрична заповед от 05.01.2015 г. на управителя на дружеството „фирма“.

По делото не е установено тези функции да са били делегирани на друго лице, в това число и на свидетеля К., който е работел на трудов договор към същото дружество на длъжност шофьор на тежкотоварен автомобил. Заповедта от 05.01.2015 г. е издадена на осн. сключения Договор за строителство между „фирма“ и „фирма“ от 21.03.2015 г. /т.6, л.25/, по който договор второто дружество има качеството на подизпълнител и в съответствие с т.16 от същия, като подизпълнител: „носи цялата отговорност за правилното, сигурно и безопасно изпълнение на всички договорени дейности на обекта по ЗБУТ.“ Както и на сключения в изпълнение на същия договор Споразумение от 21.03.2015 г. за съвместно управление на дейностите по осигуряване на ЗБУТ и др. дейности, сключено между същите дружества, което от страна на „фирма“ е подписано от подсъдимия Н. в качеството на лице, на което е възложено неговото изпълнение. Съгласно т.т.4, 6 и 8 от цитираното Споразумение, изпълнението на задълженията по периодично обучение и инструктажи на персонала на обекта, определянето на длъжностно лице, което да отговаря за огневите работи и допускането на обекта само на назначен на трудов договор квалифициран персонал са възложени на подсъдимия Н., който се е подписал като задължено лице от страна на подизпълнителя. Позоваването от защитата на подсъдимия на Заповедта на управителя на „фирма“ от 23.03.2015 г. не променя този извод, тъй като съгласно цитираната заповед подсъдимият Н. е определен за отговорник на обекта при извършване на дейностите по реконструкциите на процесните два хотела, като е посочено, че в негово отсъствие ще бъде замества от свидетеля К.. Въззивният съд е изложил аргументи, които ВКС напълно споделя, че с издадената втора заповед заместването на подсъдимия Н. в негово отсъствие от К. се отнася само до дейността му като отговорник на обекта в дейностите по реконструкция, в които не се включват и тези по осигуряване на ЗБУТ, които са предмет на отделна заповед, / от 05.01.2015 г./ в която не е предвидено подсъдимият да се замества от друго лице.

Предвид изложеното относно съдържанието на цитираните заповеди, издадени от управителя на „фирма“. не се установи въззивният съд да е интерпретирал неправилно задълженията на подсъдимия Н., свързани с осигуряването на ЗБУТ на процесния обект, включително и на инкриминираната дата, 08.04.2015 г. Съдът правилно е приел, че свидетелят К. не е разполагал с правомощия да замества подсъдимия Н. при изпълнението на задълженията му за осигуряване на ЗБУТ, както и че присъствието му на обекта на датата 08 април, не променя този извод. Аналогичен извод може да бъде направен и спрямо довода на защитата за специалното обучение, което К. е преминал по ЗБУТ, което при липсата на нарочно възлагане да изпълнява функциите на подсъдимия Н. като координатор по ЗБУТ на процесния обект, хотел „име“ в негово отсъствие, е напълно ирелевантно спрямо обвинението на Н..

Не се намери за основателно и възражението за разширяване на обема от задължения на подсъдимия Н., за които въззивният съд го е оправдал, при положение, че е ангажирал наказателната му отговорност само за датата 08 април. Изводът на ВАС, че подсъдимият е нарушавал задълженията по осигуряване на ЗБУТ за по-дълъг период от време е надлежно доказателствено аргументиран с наличните доказателства за организацията на строителните дейности и установените пропуски, поради което не може да бъде оценен като несъответен на действителното съдържание на наличните доказателства. Посочените от защитата нарушения са били инкриминирани от обвинението, но контролираният съд

правилно е приел, че не се намират в причинна връзка с вредоносния резултат, /което не е в отклонение от изводите на първия съд относно съставомерните факти / респективно не е признал подсъдимия за виновен по същите и не ги е ценил в негова вреда. В този смисъл не е допуснато противоречие между мотивната и диспозитивна част на решението, какъвто довод се съдържа в жалбата на Н..

Не се възприеха за основателни и възраженията от жалбата на подсъдимия Г. за доказателствена необезпеченост на фактическите изводи на ВАС относно извършените от него действия по възлагане на пострадалите работници на работата по ръчното разрушаване на процесния хотел, довела до пълното му срутване, включително и чрез предлагане на допълнително заплащане. В контролираното въззивно решение се съдържа изчерпателно изброяване на доказателствените източници, на базата на които са установени фактите за поведението на подсъдимия Г. на процесната дата, свързано с указания към пострадалите работници да извършат ръчно разрушаване на хотел „име“. Посочените доказателства не са тълкувани превратно, съдържанието им е недвусмислено и еднопосочно, като в обратна посока са само обясненията на подсъдимия, които след надлежна доказателствена проверка правилно са били отхвърлени от ВАС като необективни и оценени като израз на защитната позиция на деца. Възражението, че не е установена самоличността на лицето, което е предлагало на работниците парична сума от 5000 лв., за да влязат в хотела и ръчно да го рушат от една страна е довод за необоснованост, поради което не е предмет на разглеждане от настоящата инстанция и от друга - не почива на конкретни доказателства в обратна посока, които да бъдат обсъждани, за да се прецени допуснато ли е нарушение в доказателствената дейност на съда по тяхната оценка. Не почива на обективен прочит на доказателствената съвкупност и възражението на подсъдимия срещу фактическия извод на ВАС, че той е бил „фактически изпълнител“ в процеса по ремонт и реконструкция на двете хотелски сгради. Въззивният съд е формирал изводите си по фактите за извършваната дейност от подсъдимия Г., като управител на „фирма“ на базата на изчерпателна и вярна оценка на събраните по делото доказателства: свидетелски показания на С. М., управител на „фирма“, който препоръчал фирмата на Г. на подсъдимия Н. / по съображения, че разполагал с багер със специална стрела за разрушаване/, на депозираните от Д. В. Г., технически ръководител на обекта /отговарящ за двата хотела/, на показанията на свидетеля И. И., син на подсъдимия Г. /за конкретните действия по разрушаване на двете хотелски сгради/, на заявеното от работниците, които работели на обекта, на писмените доказателства за ангажиментите на дружеството на подсъдимия по разрушаване на високоетажни сгради/оферта за събаряне и разрушаване на пет етажна сграда в отговор на запитване от фирма „фирма“/. В насока конкретните задължения на подсъдимия Г., които е изпълнявал на процесния обект, правилно е ценен протоколът от 04.04.2015 г., подписан лично от Г., че като собственик и управител на „фирма“. поема отговорността за безопасността на работниците до разрушаването на хотел „име“ и в неговия обсег. По отношение отправените от подсъдимия Г. нареждания спрямо пострадалите работници да извършват действия по ръчно разрушаване и рязане на колони вътре в сградата на хотел „име“ въззивният съд е възприел становището на първата инстанция за доказателствена опора в показанията на свидетелите Д. Г./ за отправеното към него искане от подсъдимия Г. работници да влязат в хотела на 08 април/, Р. А. / за разговора между подсъдимия и пострадалите, че ще ги предупреди своевременно да напуснат хотела, преди да се срути/, на Т. Д./ възприел подсъдимия да наблюдава работата на пострадалите от близкия хълм/ и др. и правилно е интерпретирал съдържанието

им, от което е извел фактите за съставомерното поведение на Г. на процесната дата.

В заключение, внимателният прочит на въззивното решение установява липса на допуснато процесуално нарушение при оценката на доказателствата от значение за изясняване на оспорената фактология. Изводите на съда по фактите са базирани на вярна оценка на събраните доказателства, поради което ВКС не намери за основателно оплакването за допуснати съществени процесуални нарушения от въззивния съд в частта относно осъждането на подсъдимите Г. и Н. и оправдаването на подсъдимите Т. и М., в която връзка искането за отмяна на въззивното решение в тази му част и връщане на делото за ново разглеждане в същата част не може да бъде удовлетворено.

По отношение основателността на искането за отмяна на въззивното решение в частта за подсъдимите П. и Д. допълнителни аргументи ще бъдат изложени по долу.

По оплакването за нарушение на материалния закон:

В рамките на установената фактология материалният закон е приложен правилно спрямо обвинението за подсъдимите Н., Г., Т. и М.. В частта относно обвинението за подсъдимите Д. и П. въззивният съд е допуснал нарушения при потвърждаването на оправдателната присъда на първата инстанция, включително и се констатира липса на мотиви в частта по отношение на оправдаването на подсъдимите Д. и П., което налага отмяна на решението в тази му част /наказателна и гражданска/ и връщане на делото в отменената част за ново разглеждане от друг състав на ВАС. В конкретния случай няма пречка въззивното решение да бъде отменено само частично, поради липса на мотиви, тъй като обвинението на всички подсъдими е инкриминирано при условията на независимо съпричиняване и фактите по отношение на подсъдимите Д. и П. са различни от тези, които са възведени по отношение на останалите подсъдими лица.

По оплакването за нарушение на материалния закон от жалбите на подсъдимите Н. и Г.:

Подсъдимият Н. е признат за виновен в извършване на процесното деяние - в [населено място], в КК „име“, на обект хотел „име“ в качеството на координатор по ЗБУТ, отговорник на обект КК „име“ при извършване на дейностите по реконструкциите на хотел „име“ и хотел „име“ за това, че в нарушение на инкриминираните норми на специалното законодателство е причинил смъртта на четири лица при условията на независимо съпричиняване с подсъдимия Г..

В жалбата на защитата не се оспорва дължостното качество на подсъдимия, излагат се доводи, че дължимите действия по осигуряване безопасността на пострадалите работници и провеждането на инструктаж на процесната дата е следвало да бъдат извършени от свидетеля К., заместник на подсъдимия, тъй като последният е отсъствал от обекта в деня на аварията, бил е уведомен от свидетеля за ръчния труд по разрушаването на хотела и след указания от негова страна, К. е предприел действия по извеждане на работниците от вътрешността на сградата. Възражава се също, че обвинението е приело, че същият свидетел не е допуснал самостоятелни нарушения, които да се намират в причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат, поради което и подсъдимият Н. неправилно е осъден за неизпълнение на задължения, за които К. не е държан отговорен. Отделно се оспорва формата на вина, която въззивният съд е оценил като небрежност, при възприети идентични факти с първия съд, който от своя страна я е квалифицирал като непредпазливост, без да конкретизира нейната разновидност.

Възраженията са неоснователни. Въззивният съд е изложил аргументирани съображения в подкрепа на становището си за вида и характера на допуснатите от

подсъдимия Н. нарушения и причинната им връзка с вредоносния резултат. Правилно е прието, че с цитираното по-горе Споразумение към договора за строителство между „фирма“. и „фирма“, за координатор по ЗБУТ на обекта хотел „име“ е определен подсъдимият Н., на когото с изрична заповед от 23.03.2015 г. на управителя на „фирма“ е възложено да изпълнява конкретни функции на лице за безопасност и здраве на същия обект, в съответствие с изискванията на чл.24 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗБУТ/ и чл.2 от Наредба 3/27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите със защита и профилактика на професионалните рискове /Наредба 3/98 /. В съответствие с установените по делото факти, че описаните задължения на подсъдимия Н. по осигуряване на ЗБУТ не са били делегирани на друго лице на датата 08 април 2015 г., включително на свидетеля К. и тяхното неизпълнение е пряко свързано и е довело до смъртта на четирима работника, извършващи дейност на същия обект, е ангажирана и наказателната му отговорност за престъплението по чл.123, ал.3 от НК. В тази връзка следва да се отчете, че съгласно съдържанието на издадената заповед от 05.01.2015 г. на управителя на дружеството „фирма“ не е предвидено подсъдимият Н. да се замества от други лица в изпълнението на функциите на лице по безопасност и здраве на процесния обект, както и по делото не са събрани доказателства подсъдимият лично да е упълномощил друг служител на дружеството, включително и свидетеля К., да го замества при тяхното изпълнение, в това число и в негово отсъствие.

За прецизност следва да се посочи, че съгласно установените от решаващите съдилища факти, свидетелят К. не е извършил действията по извеждане на работниците от сградата по нареждане на подсъдимия Н., а по своя инициатива, след което го е уведомил по телефона за създадената опасна ситуация и предприетите от подсъдимите Т. и М. действия, без от страна на подсъдимия Н. да са последвали други нареждания в тази връзка.

При тези фактически данни, съгласно които във функциите на подсъдимия Н. в инкриминираното му качество на координатор по ЗБУТ на обекта хотел „име“ се включват задълженията по чл. 11, т.1, б. „а“ и „б“, т.2 и т.5 от Наредба 2/22.03.2004 г. и по чл.15 от Наредба РД-07-2/2009 г. и съобразно установеното по делото, че той не е предприел действия по изпълнение на тези задължения, в резултат на което е последвала смъртта на работещи на подопечния му обект лица, правилно въззивният съд е приел, че отсъствието му от обекта на 08 април 2015 г. не го освобождава от отговорност за тяхното неизпълнение. Правните изводи на ВАС са законосъобразни и в унисон със задължителната съдебна практика за престъпленията по чл.123 от НК/ ППл ВС № 2/1979 г., изм. ППл ВС № 7/1987 г./ . В съответствие с указанията от същото постановление правилно е прието, че подсъдимият Н. е годен субект на престъплението по чл.123 от НК като лице, което не е пряк изпълнител на правно регламентирана като източник на повишена опасност дейност, но има нормативни задължения по „организирането, ръководенето или контролирането на тази дейност за нейното правилно и безаварийно изпълнение" – в качеството на координатор по ЗБУТ. Както и че отговорността на подсъдимия не отпада, поради отсъствието му от обекта в деня на злополуката, тъй като не се освобождават от отговорност лица, "които по време на злополуката не са били на работа поради напускане или поради отпуск, щом като тя е настъпила вследствие на допуснати от тях нарушения на правила за охрана на безопасността на труда при условие, че не е прекъсната причинната връзка между поведението им и настъпилия резултат". В същия контекст е отговорено на доводите за неправилно оневиняване на свидетеля К., с оглед указанията от същото

постановление, че отговорността на лицето "не може да отпадне, когато и други длъжностни лица не са отстранили предпоставките за настъпване на вредоносния резултат, щом като това тяхно бездействие или неправилно действие е съставка от обстоятелствата за неговото настъпване".

Неоснователно е искането в протеста за разширяване на наказателната отговорност на двамата подсъдими, Г. и Н., свързана с неизпълнение и/или нарушение на останалите инкриминирани задължения, за които са били оправдани и за периода преди 08 април 2015 г. Контролираните съдилища са изложили ясни аргументи по този въпрос, като са разграничили задълженията, които са общи и от които не произтичат конкретни действия, за да е налице причинна връзка с настъпилния резултат, от допуснатите от подсъдимите нарушения, които нямат пряка и непосредствена връзка с разрушаването на сградата, докато работниците са се намирали вътре в нея, в това число и преди датата 08 април 2015 г., които ВКС изцяло споделя.

В съответствие с установената причина за срутването на хотелската сграда, разрушаване на носещи колони и липса на налична документация за демонтажа на конструкцията и за БЗУТ, които да бъдат спазвани при тази дейност, правилно отговорността на двамата подсъдими е ограничена до действията им на 08 април, осъществяващи административни нарушения, които са в пряка и непосредствена връзка със срутването на сградата.

Не се констатира неправилно приложение на закона и по отношение на сапанното дърпане, което е самостоятелен състав на нарушение, за което подсъдимият Г. е бил оправдан, с оглед установените факти, че представлява комбиниран способ / механизирани и ръчни / и предвид спомагателната му роля спрямо срутването, което е пряк резултат от премахването на носещи колони чрез действията по ръчно разрушаване, без които не би настъпил и съставомерния резултат. В тази връзка всички предходни действия по разрушаването на сградата също са допринесли за срутването ѝ, доколкото устойчивостта на цялостната ѝ конструкция е била съществено нарушена, включително и чрез премахване на части от етажи, но пряката и непосредствена причина сградата да се срути, докато в нея са се намирали пострадалите лица, е осъщественото от тях ръчно разрушаване на носещи елементи, което е изисквало присъствието им вътре в нея.

В рамките на приетите фактически положения материалният закон спрямо обвинението за подсъдимия Г. е приложен правилно. Възражението, че подсъдимият не е адресат на инкриминираните задължения от специалното законодателство, поради това, че не е притежавал качеството на „фактически изпълнител“ на обекта хотел „име“ е напълно неоснователно и в разрез с установените по делото факти относно вида и обема от дейности, изпълнявани от управляваното от него дружество „фирма“ на процесния обект. Правилно съдилищата по фактите са определили задълженията, които подсъдимият е имал по отношение обезпечаването на ЗБУТ на обекта хотел „име“ съобразно естеството на изпълняваната от него дейност, като са се съобразили с трайната съдебна практика, съгласно която съществено значение в тази връзка има не заеманата длъжност, а вида и характера на изпълняваната дейност, в настоящия случай – действия по разрушаване на сградата на хотел „име“, които съгласно обясненията на самия подсъдим са били извършвани от управляваното от него дружество и за които е получил съответно възнаграждение.

Несъответно на установените по делото факти е и твърдението на подсъдимия, че решенията за ръчно разрушаване на хотела не са били взети от него, с оглед наличните доказателства в обратна посока - за нарежданията, които е дал на пострадалите работници, за отправеното лично от него искане към техническия

ръководител на обекта да влязат в сградата и ръчно да рушат носещите колони, както и за личното участие на неговия син и служител на „фирма“ в организацията на процеса по ръчното разрушаване на сградата. Въззивният съд е ангажирал наказателната отговорност на подсъдимия Г. в съответствие с неизпълнените и нарушени от него задължения, които се намират в пряка причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат. Правната преценка на съда е правилна и съответна на установените факти за неспазване от страна на подсъдимия на правилата, съгласно които следва да се извършва инкриминираната дейност, която по естеството си безспорно представлява източник на повишена опасност. Горният извод не се променя от основателността на възраженията на защитата, че за настъпването на съставомерния резултат са допринесли и други лица, които не са привлечени като обвиняеми по делото. Решаващите съдилища са отговорили на аналогични доводи, наведени пред тях, свързани с повдигането на обвинение и привличането към наказателна отговорност на лицата, което е извън компетентността на съда и е в изключителните правомощия на държавното обвинение, и са посочили, че това не ограничава правата на подсъдимия в процеса, респективно няма отношение към основателността на касационната му жалба. Наказателната отговорност е лична и спрямо подсъдимия Г. тя законосъобразно е ангажирана за личните му действия и бездействия по нарушаване и неизпълнение на законовите и подзаконови норми на специалното законодателство, които пряко са допринесли за смъртта на четири лица, поради което решението в тази му част е правилно и законосъобразно и следва да се остави в сила, включително и в санкционната му част.

По явната несправедливост на наказанията:

Не се намери за основателно оплакването на подсъдимите, че наложените им наказания не отговарят на законовите критерии за справедливост.

Наказанията на подсъдимите Н. и Г. са отмерени в размер на по три години лишаване от свобода за всеки един от тях, което е в рамките на минималния законов размер за престъплението по чл.123, ал.3 от НК. Контролираните съдилища са определили наказанията на двамата подсъдими при превес на смекчаващите обстоятелства, /за всеки един от тях/ като са оценили личната им обществена опасност за ниска.

Спрямо подсъдимия Г. като обстоятелства в негова полза са отчетени липсата на предходни осъждания, сравнително напредналата му възраст /67 години/ , данните по делото за намалена трудоспособност, 73 % съгласно Решение на ТЕЛК, продължителността на наказателното производство, понастоящем в рамките на седем години, съпричиняването от пострадалите лица. Съвкупната оценка на тези смекчаващи обстоятелства е аргументирала тезата на въззивния съд за адекватност на санкционния минимум на наказанието спрямо тежестта на извършеното от подсъдимия деяние. По отношение на така наложеното наказание на подсъдимия Г., контролираните съдилища са постановили ефективно изтърпяване, което са мотивирали с високата степен на обществена опасност на деянието, изведена от механизма на извършването му и тежестта на престъпния резултат, в рамките на квалификацията по чл.123, ал.3 от НК.

ВКС намира становището на ВАС за правилно и го споделя изцяло. Аргументите от жалбата на Г. в посока отмяна на ефективното изтърпяване на наказанието, възраст и здравословно състояние, са били взети предвид от апелативния съд, който мотивирано е отхвърлил аналогично искане на подсъдимия по същите съображения с относително ниската им тежест в общата съвкупност от обстоятелства, определящи за реализацията на наказателната му отговорност. Съображенията на въззивния съд са правилни, възрастта на подсъдимия Г. е с две

години над пенсионната възраст за категорията на упражнявания от него труд, а здравословното му състояние не изисква болнично лечение, както и позволява упражняване на трудова дейност при ограниченията съгласно решението от ТЕЛК.

Правилно ВАС е отказал да приложи разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК спрямо наказанието на Г., като се е позовал на упоритостта, с която е извършено престъплението. Подсъдимият е пренебрегнал професионалното мнение на колегите си от обекта, в това число и на техническия ръководител Г. и многократните им опити да преустановят ръчния труд на пострадалите по разрушаване на вътрешни носещи колони, игнорирал е издаденото писмено предписание от подсъдимите Т. и М., както и актуалното състояние на подложената на продължително разрушаване сграда, което е било изключително нестабилно и е наредил на работниците да извършат действия в нарушение на правилата за безопасност. Включително и чрез използването на допълнителни финансови стимули, които за тази социална категория лица са били от съществено значение.

Не без значение е и големият брой допуснати нарушения, които са обусловили настъпването на смъртта на пострадалите работници. Следва да се отчетат, в рамките на квалификацията, броя на пострадалите, четирима работника и създадената непосредствена опасност за петия работник, който е избегнал злополуката по случайност/ напуснал е сградата за да смени газовата бутилка/. Съвкупната преценка на тези обстоятелства правилно е наложила извода за необходимост от ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода като единствено съответно на тежестта на деянието и личността на деца. Доводите на защитата, че подсъдимият несправедливо понася несъответно по тежест наказание, съотнесено към приноса му в настъпването на вредоносния резултат не се намериха за основателни. От една страна приносят на подсъдимия за причиняването на смъртта на работниците е съществен, доколкото нарежданията му за ръчно разрушаване на носещи елементи са отчетени като решаваща причина за срутването на хотела, и от друга – обвинението е за независимо съпричиняване, при което няма общност на умисъла, като всеки от дейците сам на собствено основание съпричинява настъпването на вредоносния резултат и носи отговорност за него.

Искането от протеста за налагане на допълнителни наказания по чл.37 от НК е недопустимо, доколкото първият касационен протест срещу въззивната осъдителна присъда не съдържа такова искане, респективно същото не може да бъде уважено и във второто по ред въззивно производство, тъй като е утежняващо спрямо положението на подсъдимите.

В рамките на приетите факти, обуславящи съставомерно поведение на подсъдимия Н., съобразно обсъденото по-горе, искането за неговото оправдаване не може да бъде удовлетворено. Алтернативното искане от касационната му жалба за редуциране на наказанието лишаване от свобода, което е наложено в минимален размер е допустимо да се уважи само чрез приложение на разпоредбата на чл.55, ал.1 от НК, предпоставки, за която по делото не са налични. Отчетените от съдилищата смекчаващи обстоятелства /чиста съдимост, добра характеристика, грижа за малолетно дете, съпричиняване от пострадалите, продължителност на производството, но не прекомерна, съотнесена към броя на подсъдимите и сложността на делото/ не могат да бъдат оценени като многобройни, както и не притежават характеристиката изключителност, поради което не могат да обусловят приложението на тази привилегирована разпоредба за намаляване на наказанието под минимума, каквото искане се съдържа в жалбата на подсъдимия. Отделно, специалният санкционен минимум на престъплението по чл.123, ал.3 от НК, също

не е несъответно тежък спрямо извършеното от подсъдимия деяние /причиняване на смърт на четири лица при професионална непредпазливост чрез съвкупност от нарушения на специални норми/, което е допълнителен аргумент за неоснователността на искането.

Решението на ВАС следва да се остави в сила и в гражданската част относно присъдените обезщетения за вреди срещу двамата подсъдими Н. и Г. в полза на гражданските ищци Б. Д. и Т. Д., поради липса на подадена от тях предходна въззивна жалба срещу първата въззивна присъда на ВАС, с която гражданските искове са уважени частично в същия размер, с второто въззивно решение.

Същото следва да се измени в частта по отношение на гражданските ищци С./ които имат съответна въззивна и касационни жалби/, предвид занижения размер на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, който не отговаря на критериите за справедливост съгласно чл.52 от ЗЗД. В жалбата на гражданските ищци С. са изложени доводи в насока несправедливо отмерения размер на обезщетение, които ВКС изцяло споделя. Съгласно актуалната задължителна съдебна практика на ВКС /ТР 1/2021 г. на ОСГК на ВКС/ при съпричиняване размерът на справедливото обезщетение за вреди не е обвързан от размера на предявения граждански иск / недопустимо е само обезщетението да се присъжда свръх петитум/. Контролираните съдилища са присъдили размера от 100 000 лв. след като са редуцирали предявените граждански искове с по една трета, какъвто принос са отчели от страна на пострадалите лица.

Според ВКС претърпените от гражданските ищци болки и страдания от загубата на 27 годишния им син, с когото са поддържали изключително близки отношения, а след смъртта му са осиновили и трите му деца, са изключително тежки, поради което за справедливото им възмездяване следва да се присъди обезщетение в размер на по 150 000 лв. за всеки един от тях / редуцирането на размера, поради отчетеното съпричиняване не променя този извод, доколкото справедливият размер на вредите се оцени от настоящата инстанция на 250 000 лв. и след редукцията с една трета, какъвто размер на съпричиняване е приел апелативния съд, надвишава претендирата сума от 150 000 лв., което е максимално допустимия размер, който може да бъде присъден в полза на гражданските ищци /.

В съответствие с изложеното по-горе, жалбата на частните обвинители и граждански ищци С. следва да се уважи като се измени решението на ВАС в гражданската част относно размера на присъденото обезщетение за вреди и предявените граждански искове се уважат в пълен размер до сумата от по 150 000 лв. срещу подсъдимите Г. и Н., солидарно. В съответствие с увеличените граждански искове, в тежест на подсъдимите следва да се възложат и съответните държавни такси, в размер на 4000 лв.

С оглед изложеното, касационните жалби на подсъдимите Н. и Г. са неоснователни и следва да се оставят без уважение, а въззивното решение в наказателно-осъдителната му част спрямо тях, да се остави в сила, като се измени в гражданската част и се увеличи размера на обезщетението за неимуществени вреди, съобразно изложеното по-горе.

По касационното основание по чл. 348, ал.1, т.1 от НПК от протеста на прокурора и жалбите на частните обвинители срещу потвърждаването на оправдаването на подсъдимите Т. и М.:

Не се установи наличието на това касационно основание, като оплакването за неправилно приложение на материалния закон спрямо тези подсъдими се намери за неоснователно.

Оплакването по този пункт от протеста е мотивирано с неправилни изводи от страна на въззивния съд за липса на бездействие и несъставомерност на

инкриминираните на двамата подсъдими действия като състав на нарушения, както и за липса на причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат. Изготвеното от подсъдимите забранително писмо се оценява като закъсняло и формално, и в противоречие с указанията на Й. Р. за продължаване на рязането на колоните, които е дал на работещите в сградата лица. В жалбата на частните обвинители С. оплакването срещу оправдаването на подсъдимите се поддържа с доводи за неправилна преценка на съда за липсата на причинна връзка между нарушенията, които са допуснали по неспазване на изискванията за ЗБУТ, съобразно притежаваните от тях качества, съответно подсъдимият М., на технически ръководител на обекта и подсъдимият Т., на координатор по безопасност и здраве, и настъпилия резултат. Поддържа се, че вредоносният резултат е настъпил, поради липса на създадена от подсъдимите цялостна организация на обекта по обезпечаване на ЗБУТ при разрушаването на двете хотелски сгради, като по този начин дейците са допуснали да се извършват и действията по ръчно рязане на колони, довели до смъртта на пострадалите работници.

Първите аргументи от протеста представляват доводи за необоснованост на решението, доколкото се оспорва правилността на установени по делото факти, което в настоящото касационно производство е недопустимо. Контролираните съдилища не са направили фактически изводи за намеса на оправдания Й. Р. в действията на пострадалите по ръчно разрушаване на носещите колони, в противовес със забраната на подсъдимите М. и Т., /не е налична и доказателствена опора за това/ за да се обсъжда неправилната им правна оценка, което е допустимо само относно факти, установени на базата на правилно формирано вътрешно убеждение на решаващия съд.

ВКС не се съгласява изцяло със становището на ВАС относно обема от неизпълнени и нарушени задължения от страна на двамата подсъдими на датата 08 април 2015 г. Съгласно фактите по делото, възприети от този съд, за подсъдимия Т., в качеството му на координатор по ЗБУТ на обекта са съществували задължения по чл.11, т.1, б.„а“, т.2 и т.5 /неизпълнение на задължението по т.1, б.„б“ от чл. 11 правилно е отчетено като ирелевантно за обвинението/ от Наредба 2/2004 г., а за подсъдимия М., в качеството му на технически ръководител, съответно по чл.26, т.1, т.8, б.„а“ и т.9, б.„а“ от Наредба 2/2004 г. и по т.т.1.4 и 1.6 от Приложение 6 към чл.2, ал.2 от същата Наредба.

ВКС се съгласява частично с тезата на ВАС, като намира, че подсъдимите са допуснали инкриминираните им нарушения, съответно Т. - по чл.11, т.1, б.„а“ от Наредбата, а подсъдимият М. – по чл.26, т.1 от Наредбата, но тези нарушения не са довели до вредоносния резултат и нямат пряка и непосредствена причинна връзка с неговото настъпване. Останалите нарушения, предмет на обвинението, не могат да бъдат изведени от приетите от въззивния съд факти, включително и за датата 08 април 2015 г.

Подсъдимият Т. е допуснал нарушението по чл.11, т.1. б.„а“ от Наредбата, като не е координирал техническите решения за отделните етапи на извършването на обекта дейности, в частност действията на подсъдимия Г. по разрушаване на съответните части от сградата на хотел „име“, в съответствие с изискванията за безопасност, съгласно ЗЗБУТ. Допуснал е подсъдимия Г. да осъществява действия по разрушаване на сградата при нарушено изискване за последователност – от долу нагоре, а не в обратен ред.

Подсъдимият М., от своя страна е допуснал нарушението по чл. 26, т.1 от същата Наредба, като не е изпълнявал и контролирал спазването на ЗБУТ спрямо действията, извършвани от подсъдимия Г. като управител на „фирма“ по

разрушаване на сградата на хотел „име“, включително и полу-механизирано рушене на части от хотела.

Независимо от това, допуснатите нарушения не се намират в пряка причинна връзка със смъртта на пострадалите работници. Това е така, защото с действията си на 08 април 2015 г. по препятстване извършването на ръчен труд в разрушаваната сграда, подсъдимите са прекъснали процеса по причинна връзка между допуснатите от тях нарушения и последвалото срутване на сградата, докато вътре в нея са се намирали пострадалите лица, чиято смърт е настъпила от разрушаването на хотела, който ги е затрупал и това им е причинило несъвместими с живота телесни увреждания.

За да се ангажира отговорността на задължените лица за причиняване на смърт при професионална непредпазливост е необходимо допуснатите от тях нарушения/неизпълнение на задължения да са довели до настъпването на вредоносния резултат или да имат пряка причинна връзка с него. Съгласно фактите по делото срутването на хотела е по причина на ръчното разрушаване на носещи елементи от конструкцията на сградата, както и поради липса на съответна документация за ЗБУТ и неефективен строителен надзор.

Действия по ръчно разрушаване на носещи конструктивни елементи от страна на подсъдимия Г. са предприети за пръв път на 08 април 2015 г., като до този момент на обекта не се е допускало работници да влизат в разрушаваната сграда и ръчно да къртят или режат носещи части, за да се приеме, че подсъдимите не са изпълнили задълженията си да не упражняват необходимия надзор и да не допускат такъв род дейности, които противоречат на изискванията за ЗБУТ. Разрушаването на хотел „име“ се е осъществявало механизирано или полу-механизирано чрез сапанно дърпане, което е допринесло за срутването, но не го е причинило самостоятелно. Съотнесени към причината за срутването на хотела, довела до съставомерния резултат, действията на двамата подсъдими по нарушаване/неизпълнение на посочените по-горе задължения налагат извод за липса на пряка причинна връзка с резултата, именно поради предприетите от тях действия по препятстване нарежданията на подсъдимия Г. за това работници да рушат носещи елементи от конструкцията на сградата, докато се намират вътре в нея, на приземен етаж. От фактите по делото се установява, че подсъдимият Г. е взел решението за ръчното разрушаване на колоните на датата 08 април след като сапанното дърпане не е дало резултат и без да информира останалите участници в строежа. Едва след като е получил забрана от свидетеля К./който лично е възприел подготовката на работниците за ръчно рушене/ е провел телефонен разговор с главния инженер на обекта, който я е потвърдил, но Г. не се е съобразил и с неговото становище. След като подсъдимите Т. и М. са възприели това поведение на Г. са извършили действията по предотвратяване на опасния труд от работещите на обекта, които действия са били фактически и правни. Подсъдимият Г. не се е съобразил с тях и това е довело до срутването на хотела, докато вътре в него са се намирали пострадалите работници. При тези фактически данни за извършените от двамата подсъдими действия по предотвратяване настъпването на съставомерния резултат, те не могат да носят отговорност по чл. 123 от НК. Доводите на частното обвинение, че действията им са били закъснели и формални са несъответни на възприетите факти за активното им поведение на процесната дата, чрез лични действия и търсене съдействие от други лица, ангажирани с процесния обект, непосредствено след като са възприели намерението на подсъдимия Г. да извършва действия в нарушение на правилата за ЗБУТ. В този смисъл действията им са били своевременни, а констатациите по отношение на тяхната неефективност, макар и частично основателни, не са от естество да ангажират наказателната им

отговорност в съответствие с предявените им обвинения, поради което правилно въззивният съд е потвърдил оправдателната присъда на окръжния съд в тази ѝ част и отхвърлянето на предявените срещу подсъдимите граждански искове. С оглед изложеното, протеста и жалбите на частните обвинители срещу тази част от решението са неоснователни и същото следва да се остави в сила относно подсъдимите Т. и М..

ВКС намери касационния протест и жалбите на частните обвинители и граждански ищци за основателни в частта, с която е потвърдена присъдата на окръжния съд относно оправдаването на подсъдимите П. и Д. и отхвърлянето на предявените срещу тях граждански искове. Решението в тази му част е постановено при липса на надлежни мотиви, поради което са налице предпоставки за неговата отмяна.

По отношение на обвинението спрямо двамата подсъдими, въззивният съд е възприел липса на допуснати от тяхна страна нарушения в качеството им на консултанти по отношение изготвената оценка за съответствие на инвестиционния проект - по чл. 166, ал.1, т.1 от ЗУТ и чл.169, ал.1, тт 1,3 и 4 от ЗУТ, но е приел, че те са осъществили състава на инкриминираното им нарушение по чл.168, ал.1, т.4 от ЗУТ, като лица, упражняващи строително надзорна дейност и контрол по ЗБУТ по същия закон.

За подсъдимата Д., според ВАС нарушени са били задълженията ѝ в качеството на експерт при провеждане на строителен надзор, както и по силата на издадени от подсъдимия П. две заповеди, да извършва непрекъснат контрол на СМР по част Конструктивна на одобрения инвестиционен проект, както и след откриването на строежа при управлението на строителния надзор да изпълнява контрол за спазване на ЗБУТ като назначен експерт също по част „Конструктивна“. Съдът е анализирал обстойно характера на нарушението по чл.168, ал.1, т.4 от ЗУТ и е приел от правна страна, че подсъдимите Д. и П. са останали адресати на това задължение и по сключения Договор между „фирма“ и инвеститора, и то не е отпаднало при наличието на този договор и от тяхна страна е налице неизпълнение на същото задължение.

След констатациите за допуснатите от подсъдимите нарушения при строежа на процесния обект, ВАС е посочил, че ще изложи съображенията си относно съставомерността на деянието за всеки един от тях след обсъждане на инкриминираните нарушения на подсъдимите Т. и М./ л.43 от възз. решение/.

Финалната констатация на ВАС по въпроса за липсата на вина от страна на двамата подсъдими, Д. и П., е изложена след мотивите по обвинението за подсъдимите Т. и М. /което има различна фактическа и правна основа/, но без да е придружена от собствена надлежна мотивировка за отсъствието на причинна връзка със смъртта на пострадалите работници. Въззивният съд се е ограничил да посочи, че не е налице твърдяната от прокурора връзка между действията на четиримата подсъдими за причиняването на съставомерния резултат. Мотивирал е становището си с общия извод, че настъпването му се дължи само на действията на подсъдимите Н. и Г., а останалите подсъдими лица нямат принос за смъртта на пострадалите, защото тя е настъпила от срутването на сградата, което е по причина на неправилното ръчно разрушаване на 08 април, поради което извършените от последните нарушения са ирелевантни спрямо обвинението и деянието за тях е несъставомерно.

Обвинението за подсъдимите П. и Д. се различава съществено от това на подсъдимите М. и Т., /на дейците са инкриминирани различни качества и различни нормативни и др. задължения във връзка със строителството на обекта/ което изключва възможността да се правят общи изводи за съставомерността на деянията

на четиримата подсъдими. Допуснатото от подсъдимите Д. и П. нарушение по чл.168, ал.1, т.4 от ЗУТ, което ВАС е приел за извършено от тяхна страна, изисква самостоятелен анализ за наличието или не на причинна връзка с вредоносния резултат, доколкото е инкриминирано само на тези двама подсъдими във връзка с качеството им на лица, упражняващи строителен надзор върху строежа, които са изготвили и оценката за съответствие на документацията по проекта, която непълнота е приета като допълнителен фактор за срутването на сградата.

В съответствие с установените по делото факти, пряка причина за срутването на сградата, довела до смъртта на пострадалите работници са от една страна действията по ръчно рязане на носещи конструктивни елементи, извършени на 08 април 2015 г., и от друга, липсата на адекватна проектна документация за отделните етапи на процеса по разрушаване на хотел „име“ до кота 0 и за осигуряване на ЗБУТ при тяхната реализация. Съгласно фактическите изводи на въззивния съд, вторият фактор, допринесъл за настъпването на вредоносния резултат е от компетентността на подсъдимите П. и Д., като управител и експерт от дружеството „фирма“, което е имало договор с изпълнителя на строежа „фирма“.

В тази част на обвинението ВАС е приел нови фактически положения, в разрез с установените от окръжния съд/за началото на строежа и ангажиментите на подсъдимите в тази дейност/, при което е било необходимо да изложи надлежни мотиви по правната страна на обвинението за оправдаването на подсъдимите, в съответствие с приетите нови факти. В това число и по въпроса за активната легитимация на подсъдимите като годен субект на престъплението по чл.123 от НК, който също не е еднозначно решен от ВАС. ВАС не е отговорил на въпроса дали подсъдимите П. и Д. са годни субекти на престъплението, в светлината на цитираното по-горе ППВС, според което адресати на професионалната непредпазливост са не само лицата непосредствено ангажирани с трудова дейност, представляваща източник на повишена опасност, но и заетите с “организирането, ръководенето или контролирането на тази дейност за нейното правилно и безаварийно изпълнение” и дали подсъдимите притежават това качество при строежа на процесния обект, хотел „име“, който към датата 08 април вече е бил започнал.

Правните изводи на ВАС, че подсъдимите не са допуснали останалите инкриминирани нарушения не кореспондират изцяло с фактическите констатации на съда, базирани на единичната и тройна експертизи, че документацията по част Конструктивна е била непълна, липсвала е последователността на премахване на части от сградата, което е оценено като допълнителна причина за срутването на хотела. Както и с фактите, че изготвянето на тази част от проекта е било възложено на управляваното от подсъдимия П. дружество и изпълнено от подсъдимата Д. като отговорен изпълнител по част Конструктивна. На л.40 от решението ВАС е приел, че престъпният резултат е настъпил не в хода на изпълнение на съществуващия проект „Ремонт реконструкция и модернизация“, който подсъдимите са оценявали за съответствие, а при самоволното излизане извън рамките на този проект, за който по-горе е посочил, че не съдържа описание на вида, етапите и последователността на извършване на действията по премахване на конструкцията на сградата до кота 0. Респективно не съдържа и описание на ЗБУТ, при които да се извършат същите действия по премахване на носещи конструктивни елементи, неспазването, на които ЗБУТ е довело до

срутването на хотела. При тези фактически данни за дадена положителна оценка на проекта от страна на двамата подсъдими, при констатираните в същия проект пропуски в част Конструктивна за вида действия по премахване на части от сградата, етапите на извършване и тяхната последователност, което е наложило премахването на конструктивни елементи да се извършва без план и без предвидени ЗБУТ, изводът на ВАС за липса на други допуснати от тях нарушения не е съответен на приетите в решението факти за задълженията на подсъдимите в инкриминираните им качества на консултанти по проекта.

Отделно, изводите, че всички допуснати от подсъдимите Т. М., Д. и П. нарушения във връзка със строителството на процесния обект са ирелевантни за настъпването на вредоносния резултат, поради допуснатите от подсъдимия Г. нарушения, които са го причинили пряко, също са лишени от необходимата обосновка. Както се посочи по-горе обвинението за Т. и М. има различна фактическа и правна конструкция и невинността им е поради активните им действия по предотвратяване на престъпните последици, каквито факти за подсъдимите Д. и П., по делото не са установени.

При всички случаи отговорът на въпроса за вида и характера на допуснатите/или не от подсъдимите Д. и П. нарушения и налице ли е причинна връзка със смъртта на пострадалите работници изисква правилна и аргументирана правна оценка на установените от ВАС факти, каквато в решението липсва.

Непълните и неясни мотиви по тази част от обвинението налагат същото да се отмени в частта относно оправдаването на подсъдимите Д. и П. и да се върне в тази му част за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд. При новото разглеждане на делото е необходимо въззивният съд пълноценно и детайлно да мотивира правните си изводи по обвинението за тези подсъдими съобразно изискванията на процесуалния закон. Отмяната на решението за подсъдимите Д. и П. в наказателната част налага същото да се отмени и в съответната на предявеното им обвинение гражданска част, доколкото предявените граждански иски са на основание извършените от подсъдимите деяния, за които са предадени на съд и тяхната съставомерност е определяща за основателността им.

В заключение и по изложените съображения, решението на въззивния съд следва да се измени в гражданско-осъдителната част срещу подсъдимите Г. и Н., като се увеличи размера на обезщетението за неимуществени вреди, присъдено в полза на гражданските ищци С. от 100 000 лв. в размер на 150 000 лв., в полза на всеки един от тях и в тежест на двамата подсъдими се възложи държавната такса върху увеличената им част, в размер на 4000 лв.

В наказателната част за подсъдимите Г. и Н., и в наказателната и гражданска части за подсъдимите Т. и М. въззивното решение следва да се остави в сила.

Решението на ВАС следва да се отмени в наказателната и гражданска част за подсъдимите Д. и П., и в тази му част да се върне за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд.

Водим от горното и на осн. чл.354, ал.3, т.2, вр. ал.1, т.5 и чл.354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ въззивно решение № 260077/18.08.2021 г. на Апелативен съд – Варна, постановено по в.н.о.х.д. № 234/2020 г. в частта относно размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди срещу подсъдимите Г. Г. и П. Н. в полза на

гражданските ищци А. С. и Р. С., като го увеличава от по 100 000 лв. на по 150 000 /сто и петдесет хиляди/ лв., за всеки един от тях.

ОСЪЖДА подсъдимите Г. Г. и П. Н. да заплатят сумата от 4000 /четири хиляди/ лв., представляваща държавна такса върху увеличените размери на гражданските искове.

ОТМЕНЯ въззивното решение в частта, с която е потвърдена присъдата на окръжния съд относно оправдаването на подсъдимите В. Д. и В. П. по обвинението по чл.123, ал.3 от НК и с която са отхвърлени предявените срещу тях граждански искове.

ВРЪЩА делото в отменената част за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд.

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата наказателна част по отношение на подсъдимите Г. Г. и П. Н., и в наказателната и гражданска част за подсъдимите В. Т. и М. М..

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: